

Regula honestatis moralis seu tractatus theologicus tripartitus de regula moraliter agendi

In Duos Item Libros Dividitur: In priori potissima fundamenta, & principia moderni Probabilismi intrinseca exactè, & accuratè examinata multipliciter evertuntur, & non esse verè principia, ... In posteriori verò eundem cum modernis Decretis Pontificiis multiplici argumento ... ubi multa de ultimi ...

Camargo, Ignacio de

[S.l.], 1702

Articulus IV. Quis ergo sit scopus totius Operis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94767)

unus, & idem numerus conformis esse, aut par, duobus aliis numeris imparibus: aliunde verò foret recta, & honesta, utpotè recta rationi conformis: esset igitur recta unicè per conformitatem ad illud dictamen rationis. Hoc ergo in ea hypothesis foret regula prima, & unica, & voluntas divina non esset prima regula, immò nec esset regula moralis honestatis.

24. Evidens ergo est, nullum dictamen nostræ rationis, nec ullam aliam regulam creatam habere posse aliquam rectitudinem, nisi per ordinem, & conformitatem ad voluntatem, & legem Dei, quæ est prima, atque suprema regula honestatis moralis, essentialiter per se ipsam recta, & à qua omnis rectitudo creata, ut à primo principio, & unica mensura, procedit. Quod principium exemplo voluntatis Proconsulis, & Imperatoris, quo utitur S. Augustinus, auctoritatis Dei, & propositionis Ecclesiæ, motus solis, & horologii, multisque aliis obviis, ac perspicuis, promptum esset adhuc ostendere, nisi evidens per se foret, & quod à nemine negaretur.

ARTICULUS IV.

Quis ergo sit scopus totius Operis?

25. **M** Iraris forte Lector, & ais: si hoc principium est evidens, & de quo nemini dubitare fas sit, quid potest nobis superesse quæstionis? Ecquis enim non videat, nullum iudicium nostrum, vel opinionem re ipsa falsam, esse posse re ipsa regulam, cum nulla sit conformitas regulæ primæ? Nullam item quæ nobis æquè tantum, vel minus verosimilis sit, obire apud nos posse regulæ munus, cum nulla sit ejusmodi, quam possimus regulæ primæ judicare conformem? Quis enim, precor, judicet cōformari re ipsa cum lege Dei id, quod apparet sibi magis determinatum, ut opponatur, vel ut

summum prorsus indifferens, ut opponatur, vel conformetur? Rursus quis evidenter inde non colligat, solum iudicium, aut opinionem, vel re ipsa, vel quoad nos veram, esse regulam posse, vel quoad nos, vel re ipsa, cum illa solum sit re ipsa, vel quoad nos, voluntati divinæ, seu regulæ primæ conformis?

26. Porro, si certa hæc sunt, quæ certa prorsus esse videntur, non apparet, quid possit in quæstionem adduci circa secundam regulam moralis honestatis. Unicè ut summum altercari licebit de modo, seu mensura determinata diligentia à nobis faciendæ, ut opinio, quam veram existimamus, & ideo tanquam regulam secuti sumus, excusare à culpa nos possit, si aliquando contingat esse falsam. An autem opinione, quam falsam judicamus, aut possumus, si volumus, judicare, vel quam non potius veram, quam falsam reputamus, possumus uti, ut regula ad agendum, tam non videtur dubitari posse, quàm dubitare nemini liceat de necessaria conformitate regulæ secundæ cum prima: de hac verò non posse dubitari, principium est, ut meritò posuimus. Hæc tua vel obiectio, vel admiratio.

27. Et ego quidem, candide Lector, admirationem tuam non miror: quin discursu à te facto nihil mihi in Theologia certius apparet; neque facile possem admirationi meæ modum imponere, si iudicio fiderem meo. Adsumt autem, ut vides, hoc nostro sæculo DD. multi, qui cum statutum principium nec negent, nec in dubium vocent (quamvis perpauci ad illud advertant, ut facile mox ostendetur) sequelam tamen inde deductam, quæ tibi, & mihi, non modo recta, sed nimium evidens esse videtur, non solum totis viribus negant, sed etiam oppositum consequens vix non ut fidei dogma propugnant: certè ut dogma Theologicum confidenter à pluribus circumfertur. Hæc sunt nimirum iudicia

cia mortalium. Utinam nihil præjudicarent affectus!

28. En ergo totum Operis scopum: ostendere nimirum illius consequentis veritatem, & deductæ sequentis rectitudinem. In prima igitur, & secunda parte demonstrandum à nobis est, nullum iudicium, vel opinionem, quam falsam judicamus, aut saltem æquè tantum, vel minus verisimilem, quàm oppositam legis obligationem propugnantem, esse regulam posse moralis honestatis. Quod in hac prima parte per duos libros integros, in quos dividitur, invictis argumentis suadebimus ex proximè statutis principiis infallibilibus apud omnes, neque enim nos ad nostram demonstrandam sententiam nova principia cudimus, aut moralem Theologiam antiquis Theologis inauditam in Orbem Christianum invehimus.

29. Ex eisdem ergo principiis multipliciter demonstrabimus falsitatem insignem, & prodigiosam, benigni, atque moderni Probabilismi, & principia, quibus innititur, diligenter examinata, nova, & inania esse, grandibusque referta fallaciis, & æquivocationibus, quæque sequelas inferant innumeras longè absurdissimas, & inevitabiles, luce ipsa solari clarius faciemus, id ipsum in secunda parte fusiùs adhuc urgebimus (si fuerit opus; & bellum adhuc urgeat) auctoritate maximè pugnantes, & ex omni loco Theologico irrefragabilia argumenta contra Probabilissimū producentes; ubi quàm sit exigua auctoritas ipsius, quàm Recentiores tantopere commendant, si comparetur cum auctoritate, qua nostra sententia fulcitur, ob oculos Lectori constituemus. Hic etiam reliqua argumenta solvemus recentium Probabilistarum, & occasione eorum de obedientia, debitaque iudicii docilitate, de qua Probabilistæ falsò, & inaniter sibi blandiuntur, accuratè, & exactè disputabimus, & alias plures graves difficultates expediemus.

30. In tertia tādē parte ostendemus, unicam regulam honestatis moralis, aliam non esse, quam veritatem ipsam probabiliter saltem à nobis cognitam, sive (& eodē redit) dictamen nostrum, aut opinionem saltem probabiliter verā, idest, per quam prudenter, & inculpate ex fundamentis gravibus, atque vel unicè verosimilibus, vel saltem verosimilioribus, & notabiliter præminetibus partis oppositæ fundamentis, judicamus, objectum, in quod tendimus, esse re ipsa honestum, & conforme re ipsa voluntati divinæ. Erit item hæc pars in duos etiam libros divisa, quorum prior post regulam honestatis expositam, assertam, atque propugnatā, de diligentia necessariò adhibenda ad inveniendam veritatem moralem, deque ignorantiis ejus tractabit, & quàm sit alia Theologia Recentiorum à doctrina SS. Patrum Ecclesiæ, quantumque exorbitet ab inconcussis solidæ Theologiæ principiis, argumentis certissimis demonstrabit. Posterior verò, & ultimus moralem veritatem esse per se inveniibilem ritè quærentibus, atque viam multiplicem ad ipsam inveniendam ostendet; ubi tandem de paucitate intrantium per angustam portam, pauca, sed utilissima differemus. Habes, Lector benevole, totum consilium nostrum, & operis assumpti dispositionem. Jam ergo ad opus nos accingamus.

31. Sed enim ante omnia cum Salomone, nec non cum D. Thoma, Angelico Doctore, & duce meo, ex toto mei cordis affectu incretam Sapientiam invoco, *ut mecum sit, & mecum laboret; Nec me errare permittat in periculum anime mee, & in laqueum aliorum: sed illuminare dignetur oculos caliginosos ipso suo lumine, sine quo nemo valet ad lumen veritatis usquequaque pertingere.*

Sap. 9.
D. Tho. in
Proem. ad
opus. de
ulur.

CON-